

Мазуренко С.В.

*доцент кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»
<https://orcid.org/0000-0003-2572-9909>*

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ДИТИНИ В УКРАЇНІ: МОРАЛЬНИЙ ТА ПРАВОВИЙ АСПЕКТИ

Постановка проблеми. За останні роки проблема захисту прав та законних інтересів дитини, стала, перш за все, проблемою забезпечення її безпеки, тому життєво важливі питання доводилося вирішувати, практично, в момент їх виникнення, іноді, навіть, порушуючи ту чи іншу норму права, яка не відповідала ситуації, що склалася і тоді потрібно було шукати будь-які можливості для невідкладного захисту прав дитини.

Незважаючи на всі складності, наша країна живе і робить все можливе для збереження найціннішого – дітей та їх віру в те, що в майбутньому вони зможуть самореалізуватися та втілити свій творчий потенціал, розкриваючи всі грані своїх інтелектуальних здібностей.

Саме тому, не після закінчення війни, а вже сьогодні необхідно приділяти особливу увагу удосконаленню або створенню нової нормативно- правової бази для забезпечення захисту права інтелектуальної власності дитини, ґрунтуючись на узагальненні основних концептуальних підходів до вирішення цього питання, їх відповідності специфіки часу та європейським нормативно - правовим актам, що стосуються даної проблеми.

Щодо самого визначення поняття «право інтелектуальної власності дитини», безумовно, слід розуміти, що воно складається не з двох окремих понять «інтелектуальна власність» та «права дитини», а є цілісним поняттям, що складається із елементів, хоча і взаємопов'язаних між собою, але які вимагають окремого розгляду, що зумовлено багатьма факторами.

Тому, на наш погляд, дуже важливо визначити зміст та обсяг даного поняття, при цьому, визначення поняття «право інтелектуальної власності дитини», не повинно ускладнювати правові процеси його реалізації.

ґносеологічна основа, як ядро цього поняття повинна - з одного боку, організувати навколо себе всі його елементи, а другого боку - зберегти його смислове значення, що, у свою чергу, дозволило б знайти зовсім інший підхід до розуміння інтелектуальної діяльності дитини, який би ґрунтувався не на наборі найбільш відповідних цьому параметрів, а на ретельному аналізі всіх видів інтелектуальної діяльності, якими може, в залежності від віку, займатися дитина, а також знаходженню найбільш доцільного для дитини алгоритму цієї діяльності.

Необхідність розгляду кожного з етапів цього процесу виходить з того, що, як показує практика, оскільки йдеться про права дитини, то вже не етапі підготовки виникає цілий ряд юридичних перешкод, наприклад такі, як вік дитини, від якого залежить його можливість та правомірність займатися певними видами інтелектуальної діяльності, матеріально- технічні витрати, а також непередбачені аспекти щодо охорони здоров'я дитини – це і можливість травматизму, внаслідок того чи іншого виду інтелектуальної діяльності дитини, або її вплив на його психологічне здоров'я.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В останні роки у працях таких вітчизняних учених як С. В. Васьківська, І. М. Грицюк, О. С. Жук, О. В. Запорожець, О. О. Ізбаш,

Ганни Лисенко, С. Д. Максименко, О. Царик, О. Ш. Чомахашвілі, М. Ю. Шевчук та багатьох інших, висвітлюються дуже важливі проблеми, які стосуються інформаційної безпеки дитини в інтернет - просторі, її авторських прав, розгляду дитини як суб'єкта інтелектуальної власності, її майнові та немайнові права інтелектуальної власності, розвитку творчих здібностей дитини, особливо при її діяльності в Інтернеті тощо.

Мета статті. Проаналізувати можливості інтелектуальної діяльності дитини, особливо в інтернет - просторі, а також можливості забезпечення її прав інтелектуальної власності, але в інших параметрах та характеристиках, що відповідають сучасним реаліям.

Виклад основного матеріалу. Дослідження поняття «право інтелектуальної власності дитини» неможливо без основних критеріїв, які можуть дати можливість для об'єктивного та обґрунтованого визначення його характерних особливостей і вже потім, ґрунтуючись на підставі їх специфіки, можна розглядати таке питання, як створення правових гарантій, спрямованих на забезпечення захисту права інтелектуальної власності дитини.

У конкретній правовій реальності, можлива зміна якої детермінована низкою факторів, як внутрішньодержавних, так і зовнішніх, сьогодні, практично, неможливо виникнення правових норм, які були б розраховані на певний середній рівень їх реалізації, особливо якщо вони передбачають заходи, необхідні для захисту прав дитини, як і неможливість формального підходу до створення відповідної нормативно - правової бази, однак, визнаючи при цьому, значення формально - правової синкретичності для забезпечення єдиних правових принципів і стандартів.

Правова основа існування права інтелектуальної власності дитини залежить від рівня розвитку законодавства країни, який, у свою чергу, залежить від таких факторів як політична стабільність, суспільна потреба, рівень розвитку правової культури, а також, (а сьо-

годні це набуває особливого значення для нашої країни), від міжнародних зобов'язань, міжнародних конвенцій які захищають інтереси дітей та регламентують їх права у сфері інтелектуальної власності.

Торкаючись тих чи інших проблем, безпосередньо, пов'язаних з поняттям «право інтелектуальної власності дитини», ми, безумовно, змушені докладніше зупинитися на таких питаннях як аналіз юридичного сенсу самого поняття «права дитини», його самореалізації у процесі інтелектуальної діяльності, розвиток комунікативних здібностей і навіть, значення зміни каналів комунікації та їх вплив на психологічне здоров'я дитини, визначення факторів, що впливають на його самооцінку, ознайомлення дитини, в залежності від його віку, з правовими новелами, що стосуються її прав, моральний та правовий аспекти вирішення конфліктних ситуацій, що виникають у процесі інтелектуальної діяльності, а також цілого ряду інших проблем, які потребують правильної правової оцінки, оскільки для дитини справедливе ставлення до її діяльності формує у неї адекватне ставлення до навколишнього світу.

В якому віці дитини, за яких обставин, люди, що критично ставилися до її інтелектуальної діяльності починають бачити в ній не тільки талановиту особистість, а й помічають певні риси, властиві людині наділеної підприємницькими здібностями, це питання, на яке досить складно відповісти, оскільки, іноді, відстоювання дитиною своєї суб'єктивної думки сприймається дорослими, як щось таке, що не вимагає особливою уваги, і дуже тактичного відношення, але для дитини дуже важливо, як його інтелектуальна діяльність оцінюється дорослими, що стосується віку дитини, то не з 14-15 років, а й набагато раніше, для неї важливо, щоб при цьому оцінюванні дорослі змогли б пояснити, чому вони вважають саме таку оцінку об'єктивною.

Сучасна дитина, це, по суті, «нова модель людини» і в даний момент, така її якість як швидка пристосовність до кардинально змі-

нюваних умов життя, є для дитини певним способом самозбереження, але все що стосується такого поняття як «особистість у праві», у даному контексті «дитина у праві», виявляється питанням складним і неоднозначним, оскільки, навіть, таке поняття як «права дитини» трансформується в залежності від якісних змін, які відбуваються, практично, у всіх сферах суспільного життя.

Визначенні поняття «права дитини», як і будь-якого іншого, це, насамперед, визначення його змісту, яке складається з його істотних ознак, таких як захист законних інтересів дитини, права на життя та виживання (що особливо актуально для сьогоденної ситуації в нашій країні), освіти, здоров'я, психологічне здоров'я, медичну допомогу, захисту від насильства, що продиктовано існуванням нової реальності, в якій дуже багато суперечностей і негативних явищ.

Сьогодні ми живемо у відкритому інформаційному просторі і вже не один рік, у наукових працях українських цивілістів досліджується питання про необхідність розуміння інформації як об'єкта цивільних прав, який належить до категорії нематеріальних благ, що на думку Т. Е. Крисань, зумовлено зростанням інтересу не тільки до самої інформації, а, насамперед до її змісту [1. с. 91].

Дитина, використовуючи різні види інформації, що є необхідною умовою для її інтелектуальної діяльності, не завжди обмежується інформацією довідково - енциклопедичного характеру, але й використовує інформацію з сайтів, які викликають у неї особливий інтерес, але яка не призначена для її використання безпосередньо дітьми.

Саме тому, адаптація низки законодавчих актів, до реальної ситуації існування дитини у цифровому середовищі, потребує, насамперед, внесення конкретних змін у правові норми, що регламентують основні аспекти її правового захисту, що до питання про встановлення вікових обмежень для певних онлайн - сервісів, це дуже складне питання, але його вирішення можливо, (а з деяких тех-

нічних причин не повною мірою), тільки за участю батьків, або законних представників дитини, дитячих психологів, педагогів, при цьому, дуже важливим є передбачення контролю, тому саме для його рішення набувають особливого значення технічні норми права, що забезпечують певний рівень конфіденційності та безпеки.

Сучасний етап розвитку права, не тільки в нашій країні, а й взагалі у світі, характеризується не тільки розвитком національного законодавства, але і необхідністю розвитку норм міжнародного права, особливо тих його аспектів, які морально застаріли і не відповідають новим політичним реаліям, а також використанню цифрових технологій для вдосконалення юридичних процесів.

Прагнення батьків забезпечити «нормальне майбутнє» своїм дітям, а в це поняття вони вкладають наявність певного рівня добробуту, заснованого на професійному успіху, розвиток у дитини таких якостей, як критичне мислення, самоорганізацію, вміння адаптуватися до зміни комунікативного середовища, швидка навченість, яка, безумовно, залежить від рівня освіти, знання іноземних мов та багато іншого, що, без сумніву, залежить від його індивідуальних здібностей, але і на це слід звернути увагу, все це, значною мірою формується саме в процесі інтелектуальної діяльності дитини.

Слід визнати, що характерна для дитини правова необізнаність не дозволяє їй усвідомити своє правове становище, а для дитини, яка знаходиться у цифровому середовищі, соціальні норми, особливо норми моралі мають особливе значення, оскільки формують у неї адекватне сприйняття і ставлення до існуючих певних правових обмежень, але вони повинні бути засновані на раціональних і моральних критеріях, які, зазвичай, включають принципи справедливості та загальнолюдських цінностей і в цьому питанні, вік дитини також має визначальне значення.

В останні роки, все що відноситься до «віртуальної реальності», наповнюється

новим змістом і прикладом цього є, викликаний рядом факторів, перехід на онлайн-навчання, хоча його не можна назвати повністю імерсивним, разом з тим, це зовсім інший формат спілкування між вчителем та учнями, неможливість проведення практичних занять, повноцінних дискусій, але на сьогоднішній день це залишається реальною можливістю для того, щоб дитина не переривала процес навчання та одним із джерел, для дітей будь-якого віку отримання необхідної для неї інформації.

Саме тому, потрібен не тільки якісно інший рівень інформаційно - комунікативних технологій, але і вирішення ряду проблем, що набувають для дитини, при такому форматі навчання особливе значення і це - конфіденційність його особистих даних, захист від небажаного контенту, визначення того, як і яким чином, буде здійснюватися контроль батьками, захист від кібербулінгу, (а це дуже важливо, тому що до нього може бути залучена велика кількість дітей), а також доступ для дітей з особливими потребами до адаптованих онлайн ресурсів.

Розглядаючи право інтелектуальної власності дитини, ми стикаємося, практично, з тими самими проблемами і тому наявність її правового захисту при онлайн-навчанні дозволило б дитині і при зайнятті інтелектуальною діяльністю іншого роду, почувати себе більш впевнено, з почуттям внутрішньої свободи, що так необхідно для будь-якого творчого процесу.

Перебування дитини в інтернет-просторі, не обмежується сьогодні тільки онлайн-навчанням, оскільки спектр онлайн-ресурсів досить різноманітний, від інтерактивних навчальних платформ для дітей від 2-8 років, до офіційних сайтів з іграми та відео і саме на таких сайтах дитина і знаходить для себе той вид інтелектуальної діяльності, який представляє для неї особливий інтерес і відповідає її інтелектуальним можливостям.

Все це може бути дуже важливо для самореалізації дитини, але, на наш погляд, при цьому

необхідно зберегти баланс між розумінням того, що існує певна різниця між тим як ця самореалізація відбувається в інтернет-просторі і в реальному житті, а це набуття дитиною соціальних навичок для подальшого життя, розуміння та усвідомлення проблем не тільки реального світу в цілому, а й проблем його сім'ї, близьких, друзів, але в той же час, її самореалізація в процесі інтелектуальної діяльності в Інтернеті може стати майданчиком для розвитку у дитини професійних навичок.

Для цього існують різні онлайн-курси, вебінари, майстер-класи, соціальні мережі, блогінг, а також проекти на таких платформах як GitHub, на яких є можливість для розробки власних проектів, і що набагато важливіше, так це вміння працювати в команді [2], або ж така платформа як CODE ORG, веб-сайт, мета якого заохотити дітей до вивчення інформатики, що відбувається в ігровій формі з використанням мови blockly – це бібліотека для створення середовища візуального програмування, яка може вбудована в будь-який веб застосунок [3].

Участь дітей у різних проектах на таких платформах, а з кожним роком їх стає все більше, вимагає не тільки контролю з боку батьків, але, перш за все, певного правового захисту, слід зазначити, що на сьогоднішній день, багато з таких платформ встановлюють свої правила для забезпечення безпеки дітей, іноді, можна звернутися за юридичною підтримкою та повідомити про порушення до адміністратору платформи, проте все це можна віднести до напівзаходів, які не можуть забезпечити необхідний рівень правового захисту дитини, особливо її права на інтелектуальну власність.

Саме тому багато країн приходять до висновку про внесення до законодавства відповідних законів про захист прав інтелектуальної власності дітей в Інтернеті, але як виявилось це досить складно зробити, так, наприклад, у США, проект Закону, ще 1998 року, про захист дітей в інтернет-просторі, так і не був прийнятий, тому що суперечив ряду законів

про захист права на приватну власність і Верховний Суд США відмовив у його прийнятті.

Разом з тим США і сьогодні пропанують захист дітей в Інтернеті, який полягає в тому, що соціальні платформи повинні вживати додаткові заходи для захисту неповнолітніх, запровадити серед них перевірку віку, з точки зору їх цифрової безпеки [4].

Ініціатива захисту дітей в Інтернеті розпочата Міжнародним союзом електрозв'язку у листопаді 2008 році та підтримана Генеральним Секретарем ООН та кількома міжнародними організаціями.

В Україні у 2018 р. цим союзом разом з Одеською національною академією зв'язку ім. О. С. Попова, було проведено регіональний семінар МСЕ для країн Європи «Кібербезпека і захист дитини в онлайн-середовищі», але на ньому, були розглянуті лише технічні аспекти цього питання [5].

Закони про захист права інтелектуальної власності дитини в Інтернеті, незважаючи на певні розрізнення, існують сьогодні в багатьох європейських країн, таких як Великобританія, Німеччина, Іспанія, Італія, Франція, Нідерланди та інших, в кожній з цих країн його прийняття було досить складною процедурою, оскільки на перший план виходила проблема збереження онлайн-приватності, але незважаючи на це, захист прав дитини у цифровому світі - це один із стратегічних пріоритетів Європейської Комісії, як виконавчого органу Європейського Союзу.

Безумовно, розуміючи складність і необхідність вирішення цього питання, з урахуванням того, що в обстановці яка склалася в країні за останні роки, діти змушені більшу частину свого часу проводити в інтернет-просторі, питання, стосовно їх правової безпеки вимагають невідкладного рішення. З а х и с т прав дитини на інтелектуальну власність відображає реальні потреби суспільства, це своєрідна «аксіома реальності», заснована на зовсім іншому її розгляді і яку діти, на відміну від дорослих сприймають як єдине ціле, а не фрагментарно, можливо, саме тому вони

мають сьогодні унікальні здібності - знайти своє місце в цій реальності, тим більше, що їхня діяльність в Інтернеті існує для них усередині цієї реальності, а не за її рамками.

При дослідженні основних аспектів забезпечення права інтелектуальної власності дитини в Інтернеті, треба звернути увагу на захист її психологічного здоров'я, оскільки високий емоційний рівень її залучення до цього процесу може негативно позначитися на розвитку психологічних процесів, властивих віку дитини.

Спрощений підхід до такого поняття як «інтегральний тип особистості», який зводився до простого підсумування наявності у дитини якостей, що визначають зміст цього поняття, приводив до того, що упускалось головне, розуміння того, що сам процес формування такого типу особистості дуже індивідуальний, і його не можна звести тільки до наявності у дитини певних якостей, а тим більше передбачити коли, і в залежності від чого вони можуть у нього проявитися.

Інтелектуальна діяльність дитини, це один з факторів, що сприяє формуванню у нього таких якостей як, критичне мислення, адаптивність, відповідальність, емоційний інтелект, спільна робота, в команді, самостійність, творче мислення, що в кінцевому рахунку і є формуванням інтегрального типу особисті, яка відповідає вимогам сьогодення.

Разом з тим, важливо розуміти, що для цього потрібно створення сприятливого психологічного клімату, який значною мірою залежить від характеру спілкування дітей в Інтернеті, особливо міжособистісного спілкування зі своїми однолітками і які не завжди відповідають потребам дитини в комунікативних зв'язках і дуже швидко змінюються в інтернет-просторі.

Багато видів можливої, а головне, цікавої для дитини інтелектуальної діяльності, наприклад, як їх робота в форматі NFT, яка пов'язана з творчістю, мистецтвом, цифровим дизайном, формує у них образне мислення, якщо це призначено для дітей молодшого віку,

то це, насамперед, візуальне сприйняття цифрових творів, відеоігор і так далі і які завжди контролюються дорослими.

Якщо, такі ігри, або якийсь інший продукт створюється самими дітьми у форматі NFT, то виникає необхідність у вирішенні цілого ряду питань, пов'язаних із захистом їх авторського права, але і для самої дитини дуже важливо вникати в суть проблеми, не абстрагуватися від реального життя, в даному випадку, для дітей старшого віку, їх діяльність в цьому форматі, сприяє розумінню ними криптовалютних технологій або інших, що розвиває у них не тільки образне, а й логічне мислення.

Для дитини, яка займається інтелектуальною діяльністю, сприйняття будь-яких правових обмежень відчувається зовсім інакше ніж дорослими і більш емоційно, особливо, якщо вони стосуються його діяльності в Інтернеті.

У зв'язку з цим, значно зростає можливість для мотивованого, адекватного сприйняття ними правових понять, переважно це стає дуже важливо для дітей старшого віку, коло вони починають розуміти їх значення для відстоювання своїх суб'єктивних поглядів.

У підлітковому віці, з точки зору її правової соціалізації, дитину складно змусити слідувати тим чи іншим правовим нормам, оскільки це може призвести до спотвореного формуванню у неї правосвідомості, на підставі якого в подальшому житті встановлюється обсяг її прав і обов'язків.

Саме тому, необхідна розробка певних психологічних технологій, відповідно до віку дитини, спрямованих на закріпленні в її свідомості розуміння значення для неї своїх прав та обов'язків.

Багато видів інтелектуальної діяльності дітей, зокрема такі як, створення контенту, блогінг, відео або фотосюжети, програмування, мультимедійна творчість, різні види ручного виробництва – малювання, живопис, шиття, вишивання, створення іграшок, декору, ліплення, різьблення та багато інших, вимагають і різного правового супроводу, заснованого на тому, що захист авторських прав кож-

ного з перерахованих видів інтелектуальної діяльності дитини можуть бути класифіковані по різним ознакам, від яких залежить дотримання правил конфіденційності при поданні контенту в Інтернеті, умови розпорядження авторськими правами.

Право інтелектуальної власності регламентоване та закріплене. положеннями Конституції України: ст. 54 – встановлює та гарантує свободу та захист всіх основних видів інтелектуальної власності. За ч. 2 ст. 418 Цивільного кодексу України право інтелектуальної власності становлять особисті немайнові права інтелектуальної власності та (або) майнові права інтелектуальної власності, зміст яких щодо певних об'єктів інтелектуальної власності визначається цим Кодексом та іншим законом, відповідно до ч. 3 ст. 418, право інтелектуальної власності є непорушним.

Ніхто не може бути позбавлений права інтелектуальної власності чи обмежений у його здійсненні, крім випадків, передбачених законом [6].

Таким чином, інтелектуальна власність дітей так як і дорослих вимагає захисту та належного поведіння з правом. Оскільки діти до 14 років - це малолітні діти, їх дієздатність є часткова, але вони мають право самостійно здійснювати особисті немайнові права на результати інтелектуальної творчої діяльності - це право називати себе творцем (автором, виконавцем, винахідником об'єкта права інтелектуальної власності), вимагати зазначення свого імені у зв'язку з використанням об'єкта, права інтелектуальної власності, якщо це не практично можливо, обирати псевдонім, забороняти зазначення свого імені у зв'язку з використанням об'єкта права інтелектуальної власності [7].

Стосовно майнових прав інтелектуальної власності, як для малолітніх дітей так і дітей в віці 14 до 18 років, які наділені неповною цивільною дієздатністю, то таке питання, як вибір представника, якщо це не суперечить закону, питання дуже складне і неоднозначне, оскільки у дітей не завжди складаються довірчі

відносини не тільки з опікунами, але, іноді і з батьками, все це обов'язково треба врахувати, для того, щоб їх права на інтелектуальну власність були б реалізовані у повному обсязі.

Представництво - це правовідносини в яких одна сторона (представник) зобов'язаний або має право вчиняти правочини від імені іншої сторони, яку вона представляє і в залежності від вимог суб'єктів правовідносин може бути добровільне або обов'язкове, яке ґрунтується на прямому розпорядженні закону і не залежить від волі того, кого представляють, а обсяг повноважень представника визначається не угодою сторін, а законом [7 с. 79].

Питання про право інтелектуальної власності дитини дуже специфічне, тому, на наш погляд, для дітей в віці від 14 до 18 років важливим є питання – надання дозволів на укладання договорів, які в інтересах дитини здійснюються батьками або їх законними представниками, при цьому необхідно врахувати реальні інтереси дитини.

Висновки. Будь-яке наукове дослідження, чи то монографія, чи стаття, вимагає певних висновків, проте все що стосується питання права інтелектуальної власності дитини, які б ми не зробили висновки, вони в силу специфіки самої проблеми не можуть бути досить повними, тому що на відміну права інтелектуальної власності дорослих захищається на різних правових засадах.

В той же час, незважаючи на те що в останні роки з'явилося багато наукових праць в яких

досить докладно досліджуються майнові та немайнові права інтелектуальної власності дитини, в аспекті їх теоретичного осмислення, але зараз дуже потрібно розглядати це у плані їх практичної реалізації і такі питання, як визначення віку дитини, в якому вона психологічно може бути готова до інтелектуальної діяльності на різних інтернет - платформах, її освітні можливості, рівень батьківського контролю, врахування її безпеки в Інтернеті, все це вимагає ухвалення відповідних правових норм.

Як показує практика, ці та багато інших питань, потребують більш ретельного вивчення не тільки юристами, але також психологами, фахівцями з кібербезпеки, безумовно, батьками.

Питання безпеки дітей в інтернет-просторі є одним з пріоритетних для більшості країн ЄС і можуть бути вирішені тільки спільними зусиллями, але з урахуванням національних особливостей.

Резюме. Розгляд морально-правових аспектів захисту права інтелектуальної власності дитини продиктовано не лише специфікою даної проблеми, а й осмисленням раціональності необхідних для цього правових засад.

Summary. Consideration of the moral and legal aspects of the protection of the child's intellectual property rights is dictated not only by the specifics of this problem but also by understanding the rationality of the legal foundations necessary for this.

Анотація

Одне з основних питань, яке виникає при написанні цієї статті, це наскільки вона своєчасна, оскільки існує ціла низка питань, життєво важливих питань, пов'язаних із забезпеченням прав дитини на нормальні житлові умови, отримання освіти, своєчасної медичної допомоги та інших.

Проте динамічний розвиток подій, як в країні, так і в світі в цілому, вимагає від нас необхідності розуміння того, що саме зараз формується основа майбутнього України, яке залежить сьогодні вже навіть не від покоління міленіалів, народжених до 2004 року, а від покоління А (Альфа) – це діти народжені після 2010 року, і саме на їх дитинство припадає один із найскладніших періодів в історії нашої країни останніх десятиліть.

Саме тому, всі питання, які ми спробуємо проаналізувати в даній статті, будуть орієнтовані не тільки на дещо інший підхід до таких понять як «авторські права дитини», «захист права інтелектуальної власності дитини», але й їх розгляд у іншому діапазоні параметрів, які можуть

бути найбільш перспективними при їх практичному використанні.

Будь-яка творча діяльність, тим більше дітей, не може бути поза контекстом реального життя, але діти не можуть також як дорослі сприймати, або інтерпретувати ту чи іншу подію через те, що у них зовсім інший тип мислення та пізнання навколишнього світу, вони повністю вільні від будь-яких «авторитетних думок», консервативних поглядів, всього того, що, іноді, заважає відстоювати свою точку зору.

Все, що так чи інакше, пов'язано з творчою діяльністю сприймається дітьми на рівні інтуїції, не маючи життєвого досвіду, вони створюють власний рівень пізнання, при цьому дуже важливо підкреслити, що кожна нова епоха людської історії якісно відрізняється від попередньої, у гносеологічному плані ця відмінність найбільш яскраво виявляється саме у нових підходах до пізнання реального світу.

Щодо захисту інтелектуальної власності дитини, то сьогодні дуже важливим є визначення її правового статусу у рамках міжнародного права, особливо, коли це пов'язано з вирішенням низки економічних питань, наприклад, оплати її праці, інформаційної безпеки та багатьох інших. Процес євроінтеграції передбачає адаптацію вітчизняного законодавства до законодавства ЄС і таке питання як захист права інтелектуальної власності дитини в мережі Інтернет, яка має транскордонний характер, є одним із дієвих факторів для співпраці, можливості раціонального використання накопиченого нами досвіду у вирішенні даного питання.

Ключові слова: право інтелектуальної власності дитини, авторське право дитини, психологічна безпека дитини, майнові та немайнові права інтелектуальної власності дитини, види інтелектуальної діяльності дитини.

Mazurenko S.V. Legal Principles of Child's Intellectual Property Rights in Ukraine: Moral and Legal Aspects

One of the basic issues arising when writing the present article is whether it is relevant since there is a set of issues: vital issues related to enjoying children's rights to favorable living conditions, education, timely medical care, and others.

However, the dynamic development of events, both in the country and around the world, requires us to understand that the foundation of Ukraine's future is being formed right now, and it depends not even on the generation of millennials born before 2004 but on Generation Alpha – children born after 2010, and it is their childhood that faces the most difficult periods in the history of our country in recent decades.

As a result, all the issues analyzed in the present article deal not only with a slightly different approach to such concepts as “child's copyright” and “protection of child's intellectual property rights” but also with their consideration within a different range of parameters that may be most promising in their practical use.

Any creative activity, especially of children, cannot be outside the context of real life, but children cannot perceive or interpret a particular event like adults because they have a brand-new type of thinking and cognition of the world around them; they are completely free from any “authoritative opinions”, conservative views, and everything that sometimes prevents them from defending their point of view.

Everything that is somehow related to creative activity is perceived by children at the level of intuition: without life experience, they create their own level of cognition, and it is crucial to emphasize that each new era of human history is qualitatively different from the previous one, and in epistemological terms, this difference is most clearly manifested in new approaches to cognition of the real world.

As for the protection of a child's intellectual property, it is now essential to determine their legal status within the framework of international law, especially when it concerns economic issues, such as remuneration, information security, and many others.

The process of European integration provides for the adaptation of national legislation to EU legislation, and such an issue as the protection of children's intellectual property rights on the Internet, which is of a cross-border nature, is one of the effective factors for cooperation, the possibility of rational use of our experience in addressing the relevant issue.

Key words: child's intellectual property right, child's copyright, child's psychological safety, property and non-property rights of child's intellectual property, types of child's intellectual activity.

Список використаних джерел:

1. Крисань Т. Є. Інформація як об'єкт цивільних прав / Т. Є. Крисань // Правова держава. – 2012. – № 15. – С. 90-94. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Prav_2012_15_18.
2. Що таке GitHub – базові налаштування і як в ньому працювати. URL: https://cloud.itstep.org/blog_3/new-to-github-why-should-you-create-an-account-now.
3. CODE ORG – дитяче програмування без вчителя. URL: <https://pletyvo.in.ua/index.php/developments/articles/442-code-org>
4. Захист дітей чи збереження онлайн – приватності. URL: <https://netfreedom.org.ua/article/zahist-ditej-chi-zberezhennya-onlajn-privatnosti-novi-amerikanski-zakoni-zagrozhuyut-cifrovim-pravam>.
5. Ініціатива «Захист дітей в Інтернеті». URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%86%D0%BD%D1%96%D1%86%D1%96%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%B0_%C2%AB%D0%97%D0%B0%D1%85%D0%B8%D1%81%D1%82_%D0%B4%D1%96%D1%82%D0%B5%D0%B9_%D0%B2_%D0%86%D0%BD%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B5%D1%82%D1%96%C2%BB.
6. Цивільний кодекс України: *Відомості Верховної Ради України* (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст.356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-IV#top>.
7. Царик Олеся. Інтелектуальна власність дитини. URL: <https://www.tsarik.com.ua>.
8. Ізбаш О.О. Представництво в авторському праві / О.О. Ізбаш // Правова держава – 2012 - № 15 – С. 79-83. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Prav_2012_15_16.